

Rapport visitatie 12 juli 2019

Natuurgebied St. Pietersberg

Te

Maastricht
(versie 16-08-2019)

www.natuurzonderdremfels.nl

C.J. van Helteren, secretaris
Reigershof 1 4921 VP Made
cjhelteren01@hetnet.nl

Advies van het Kenniscentrum Groen & Handicap betreffende de bereikbaarheid, de toegankelijkheid en het gebruik van voorzieningen van natuurgebied St. Pietersberg te Maastricht voor mensen met een lichamelijke beperking.

Ik beklim regelmatig de Sint-Pietersberg. Soms tref ik de herder met zijn schapen. Op het uitkijkplatform geniet ik van het uitzicht op de mergelcanyon en het groenblauwe water. De trap naar beneden voert langs miljoenen jaren gesteente. Hier was de prehistorische Krijtzee en zwom de indrukwekkende Mosasaurus rond.

*José Hermens
Boswachter Communicatie & Beleven*

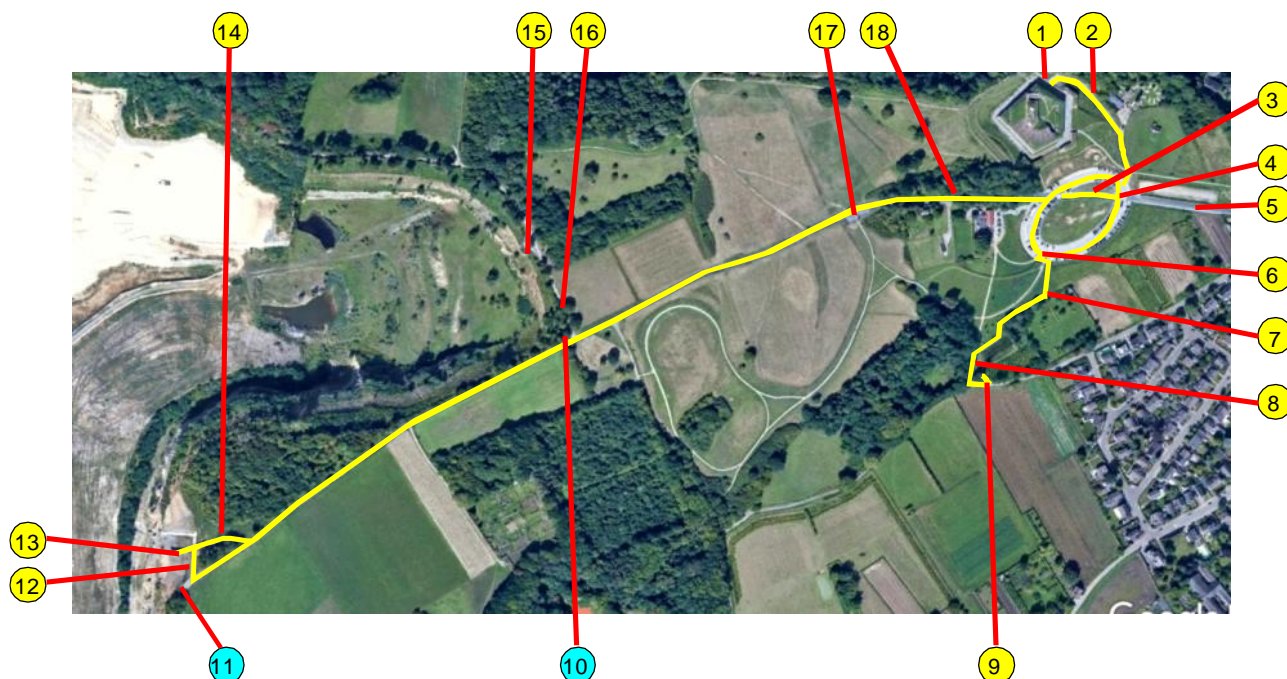
De visitatie

Op 12 juli 2019 heeft een visitatiecommissie van het kenniscentrum Groen & Handicap een bezoek gebracht aan natuurgebied St. Pietersberg te Maastricht om met name te kijken naar de bereikbaarheid van het gebied, de toegankelijkheid en de bruikbaarheid van voorzieningen (btb). Ook de informatievoorziening en verspreiding alsmede de communicatie van Natuurmonumenten naar de bezoekers is daarbij onder de loep genomen. Dit advies is gebaseerd op het handboek '[Samen Op Pad](#)' van het kenniscentrum Groen & Handicap.

De **visitatiecommissie** bestond uit:

Cees van Helteren	Kenniscentrum Groen & Handicap
Job Haug	Kenniscentrum Groen & Handicap
Jolanda Ritter	Natuurmonumenten (projectleider Natuur voor Iedereen)
Mark Luijten	Externe projectleider
José Hermens	Natuurmonumenten (boswachter communicatie & beleven)

Overzicht terrein

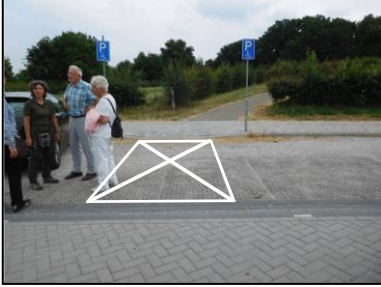

Vanaf fort St. Pieter is een verhard geasfalteerd pad naar het plateau van de St. Pietersberg. Dit pad overbrugt een stevig hoogteverschil en heeft een vrij steile helling. Aan het begin van het plateau zijn 4 algemene gehandicapten parkeerplaatsen aangebracht. Vanaf deze parkeerplaatsen zijn over een pad door de kalkgraslanden met een lengte van ca 1 km 2 platformen (uitkijkpunten) over de mergelgroeve bereikbaar. Dit pad bestaat uit een geasfalteerde weg die vrij horizontaal ligt en goed berijdbaar is. Het toekomstige bezoekerscentrum van Natuurmonumenten bevindt zich in 2 caponieres die verbouwd gaan worden. Deze caponieres worden toegankelijk en één van de caponieres wordt voorzien van een rolstoeltoegankelijk toilet. De weg naar de caponieres is steil. Het fort zelf is niet toegankelijk voor rolstoelgebruikers. Bezoekers kunnen ook Grot Noord bezoeken die toegankelijk zou zijn voor rolstoelgebruikers (wij hebben Grot Noord niet bezocht).

4. Bevindingen en advies

() = geeft locatie op de plattegrond aan.		Essentieel voor toegankelijkheid				
		Urgent maar van iets lagere orde				
		Minder urgent				
		Voldoet al				
		Geen opmerking/geen prioriteit				
No	Onderwerp	no	Advies	Prioriteit		
Bereikbaarheid						
1.	<p>Op ca 300 m van de parkeerplaats is op de Mergelweg bushalte 'Maastricht, Mergelweg Sint Pieters'. Volgens de dienstregeling rijdt hier een rolstoeltoegankelijke stadsbus. Volgens Google-Earth is deze halte niet aangepast (niet verhoogd). Vanaf de Mergelweg loopt een toegankelijk voetpad naar de parkeerplaats in een helling de berg op. Dit pad is toegankelijk voor elektrische rolstoelen.</p>	1.1.	<ul style="list-style-type: none"> Dien bij de gemeente Maastricht een verzoek in om de halte aan te passen. 			
2.	<p>Bij de toegangsweg (4) naar de caponieres zijn 2 smalle algemene gehandicapten parkeerplaatsen (AGP) aangebracht. Naast de geparkeerde auto moet ruimte zijn voor een rolstoel, daarom dient een AGP minimaal 3,5 m breed te zijn.</p>		2.1.	<ul style="list-style-type: none"> Verplaats de AGP's naar de overzijde. Wanneer deze parkeerplaatsen direct aansluiten op het middenpad is er tussen de parkeerplaatsen op het voetpad ruimte naast de auto voor een rolstoel en is alleen verkeersbord E6 nodig en kan een markering op het wegdek achterwegen blijven. 	 	

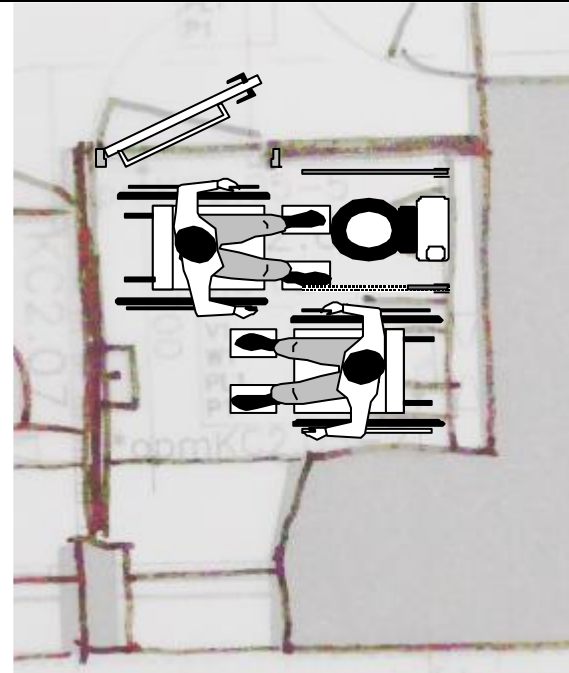
() = geeft locatie op de plattegrond aan.		Essentieel voor toegankelijkheid		Prioriteit	
		Urgent maar van iets lagere orde			
		Minder urgent			
		Voldoet al			
		Geen opmerking/geen prioriteit			
No	Onderwerp	no	Advies		
3.	Voor elke parkeerplaats is een watergoot aangebracht. Zo'n verdiepte goot is zeer hinderlijk voor rolstoelgebruikers en kan problemen opleveren voor een rolstoellift of helling aan de achterkant van een auto of een busje.		3.1. <ul style="list-style-type: none"> Ter plaatse van elke AGP dient de watergoot vlak bestraat te worden. 		Red
4.	Het voetpad dwars door het parkeerterrein (3) bestaat uit hobbelige natuurstenen. Dit materiaal is ongeschikt voor rollators en rolstoelen. Gelukkig is er een geschikte alternatieve route via de rijbaan die uit vlakke klinkers bestaat.		4.1. <ul style="list-style-type: none"> Vervang de natuurstenen door een vlak berijdbaar materiaal. 		Blue
5.	Het fort en de caponieres zijn bereikbaar via een geasfalteerde weg met een vrij steile helling die voor handbewogen rolstoelen ongeschikt is. Naast de caponieres (1), die verbouwd gaan worden, is ruimte om meerdere algemene gehandicapten parkeerplaatsen (AGP) aan te brengen.		5.1. <ul style="list-style-type: none"> Breng naast de caponieres minimaal 2 AGP's aan en voorzie deze van een opvallende markering zodat de breedte goed zichtbaar is. zie ook 'Voetpaden voor iedereen'. 		Red

() = geeft locatie op de plattegrond aan.		Essentieel voor toegankelijkheid		Prioriteit	
		Urgent maar van iets lagere orde			
		Minder urgent			
		Voldoet al			
		Geen opmerking/geen prioriteit			
No	Onderwerp	no	Advies		
6.	Er zijn 2 AGP's (6) aansluitend op het toegangspad naar Grot Noord en naar Chalet Bergrust. De parkeerplaatsen zijn niet gemarkeerd, waardoor de kans bestaat dat auto's dicht op elkaar parkeren en een rolstoelgebruiker niet bij zijn/haar auto kan komen. Ook bestaat de kans dat een auto voor de oprit parkeert en de doorgang blokkeert.		6.1. <ul style="list-style-type: none"> Voorzie de parkeerplaats voor de oprit van een wit kruis, zodat er altijd een strook van 1,5 m naast de auto's vrij blijft voor het manoeuvreren met een rolstoel en zodat de oprit vrij blijft. 		
7.	Boven op het plateau aan de Luikerweg zijn 3 smalle en 1 goede AGP aangebracht (17). Naast een auto moet altijd ruimte zijn voor een rolstoel (minimaal 1,5 m). Daarom dient een AGP minimaal $2 + 1,5 = 3,5$ m breed te zijn.		7.1. <ul style="list-style-type: none"> Richt de AGP's opnieuw in en maak in plaats van 4 parkeerplaatsen 3 parkeerplaatsen met een breedte van 3,5 m. 		
Caponieres & fort					
8.	Het toegangspad vanaf de parkeerplaats begint met een verdiepte watergoot (4) die zeer hinderlijk voor rolstoelgebruikers.		8.1. <ul style="list-style-type: none"> Over de volledige lengte van de trottoirverlaging dient de watergoot vlak bestraat te worden. 		

() = geeft locatie op de plattegrond aan.		Essentieel voor toegankelijkheid		
		Urgent maar van iets lagere orde		
		Minder urgent		
		Voldoet al		
		Geen opmerking/geen prioriteit		
No	Onderwerp	no	Advies	Prioriteit
9.	<p>Aan de zijkant (4) is een oprit voor rolstoelgebruikers aangebracht onder een veel te steile hellingshoek. Deze oprit is niet bruikbaar, maar er zijn voldoende alternatieven om op het trottoir te komen.</p> 	9.1.	<ul style="list-style-type: none"> • Geen opmerking. 	
10.	<p>Het toegangspad naar de caponieres (2) en het fort is erg steil en ongeschikt voor handbewogen rolstoelen. Voor wandelaars is er geen alternatief. Voor bezoekers die met de auto komen raden wij aan om bij de toegang van de caponieres en het fort meerdere AGP's aan te brengen.</p> 	10.1	<ul style="list-style-type: none"> • Zie 5 	
11.	<p>De afwerking van het pad tussen het fort en de caponieres bestaat uit grof steenslag en is ongeschikt voor de rollator, rolstoel, scootmobiel en ook voor diverse bezoekers met een fysieke beperking. Er zijn plannen om een middenpad te maken van 3 meter breed. Aan weerszijde van dit pad zullen planten worden ingezaaid.</p> 	11.1	<ul style="list-style-type: none"> • Voorzie het pad tussen het fort en de caponieres in het midden van een duidelijk te onderscheiden strook die vlak en berijdbaar is. 	

() = geeft locatie op de plattegrond aan.		Essentieel voor toegankelijkheid		Red	
		Urgent maar van iets lagere orde		Yellow	
		Minder urgent		Blue	
		Voldoet al		Green	
		Geen opmerking/geen prioriteit		White	
No	Onderwerp	no	Advies	Prioriteit	
12.	Het fort heeft aan de voorzijde enkele treden en binnen is een trap en zijn meerdere hoogteverschillen. Het fort is ongeschikt voor bezoekers met een rollator, rolstoel of scootmobiel.		12.1	<ul style="list-style-type: none"> Wij raden aan om een korte film impressie te maken van de binnenzijde van het fort, zodat bezoekers die niet in staat zijn om het fort te betreden, in de heringerichte caponieres deze film kunnen bekijken. 	Yellow
13.	De 1 ^e caponiere dat wij hebben bekeken heeft 2 toegangsdeuren van voldoende breedte (vrije doorgang is 85 cm). De drempel van de deur zelf voldoet aan beide zijden. De aansluiting met de bestrating heeft een hoogteverschil van ca 8 cm.		13.1	<ul style="list-style-type: none"> Herbestraat de aansluiting van de bestrating en zorg dat de drempel maximaal 5 mm is. 	Red
14.	De smalle doorgang direct na de entree voldoet mits de deur geheel openstaat. Het is van belang dat iemand met een beperkte hand- en armfunctie zelfstandig de deur kan openen, daarvoor is het noodzakelijk dat er geen dranger op de deur wordt gemonteerd. Ook is het van belang dat hulpmiddelen met wielen niet vastrijden in een eventuele mat (kokosmatten zijn ongeschikt).		14.1	<ul style="list-style-type: none"> Pas geen dranger toe. Pas geen kokosmatten toe. 	Red

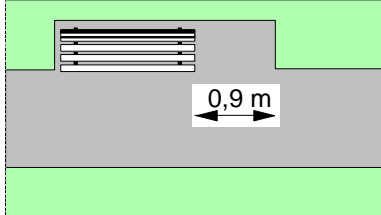
() = geeft locatie op de plattegrond aan.		Essentieel voor toegankelijkheid		Red	
		Urgent maar van iets lagere orde		Yellow	
		Minder urgent		Blue	
		Voldoet al		Green	
		Geen opmerking/geen prioriteit		White	
No	Onderwerp	no	Advies	Prioriteit	
15.	Bij de overgang van de 1 ^e ruimte naar de 2 ^e ruimte is een klein hoogteverschil van ca 9 cm.		15.1 <ul style="list-style-type: none"> Voorzie de vloer tussen de steunmuren van een flauwe afschuining zonder drempels over de volledige diepte van de steunmuren.. 		Red
16.	Tussen de verschillende ruimten zijn verder geen abrupte hoogteverschillen.		16.1 <ul style="list-style-type: none"> Voldoet. 		Green
17.	Bouwplannen.	17.1	<ul style="list-style-type: none"> Zie brochure 'Balies en loketten' Zie brochure 'Toegankelijk bouwen' 	Green	

() = geeft locatie op de plattegrond aan.		Essentieel voor toegankelijkheid		
		Urgent maar van iets lagere orde		
		Minder urgent		
		Voldoet al		
		Geen opmerking/geen prioriteit		
No	Onderwerp	no	Advies	Prioriteit
	<p>Hierbij een korte reactie op het ontwerp voor het rolstoeltoegankelijke toilet:</p> <p>Recht voor de closetpot en direct naast de closetpot moet een bereikbare ruimte zijn voor een rolstoel (90 x 120cm). Verder moet er naast de openingszijde van de deur ca 50 cm vrije ruimte zijn.</p>	17.2	 <ul style="list-style-type: none"> • Naast de closetpot mag geen urinoir worden geplaatst deze ruimte moet obstakelvrij zijn. • Verander de draairichting van de deur zodat er voldoende vrije ruimte is aan de openingszijde van de deur. • Zie ook de brochure 'Sanitair' 	

() = geeft locatie op de plattegrond aan.		Essentieel voor toegankelijkheid	Red		
		Urgent maar van iets lagere orde	Yellow		
		Minder urgent	Blue		
		Voldoet al	Green		
		Geen opmerking/geen prioriteit	White		
No	Onderwerp	no	Advies	Prioriteit	
18.	Het is de bedoeling dat bezoekers via de eerste entree binnenkomen en aan de andere kant via een smalle deur met hoogteverschillen het gebouw verlaten. Deze laatste deur is niet geschikt voor een bezoeker met een rollator, rolstoel of scootmobiel. Er is ons verzekerd dat bezoekers de caponiere ook via de eerste deur kunnen verlaten.	18.1	<ul style="list-style-type: none"> Voldoet. 	Green	
19.	De tweede caponiere hebben wij niet kunnen bezoeken. Voor de drempel aan beide zijden van de deur geldt dat deze minimaal moet zijn.		19.1	<ul style="list-style-type: none"> Zorg dat de drempels minimaal zijn (bij voorkeur 0/5 mm en maximaal 20 mm). 	Red
			19.2	<ul style="list-style-type: none"> Zorg dat de vloer vlak is, Dat abrupte hoogteverschillen minimaal zijn Dat er in elk vertrek waar een rolstoel kan komen een obstakelvrije draaicirkel is van 1,5 m. 	
Wandelroute vanaf de AGP's op de Luikerweg naar de platformen					
20.	De wandelroute naar het platform op de van Schaikweg heeft een versmalling door een slagboom (16) . De doorgang ziet er propperig uit maar de vrije doorgang voldoet.		20.1	<ul style="list-style-type: none"> Verwijder de begroeiing zodat het pad er breder uit ziet. Verplaats de informatiepaal iets naar achter. 	Blue

() = geeft locatie op de plattegrond aan.		Essentieel voor toegankelijkheid		Red
		Urgent maar van iets lagere orde		Yellow
		Minder urgent		Blue
		Voldoet al		Green
		Geen opmerking/geen prioriteit		White
No	Onderwerp	no	Advies	Prioriteit
21.	Het pad (16) naar het platform op de van Schaikweg heeft een stevige vaste structuur. De bovenlaag bestaat uit grove steenslag. Te grof voor rolstoelen. 	21.1	<ul style="list-style-type: none"> Zorg dat er een pad is dat voldoende breed is voor rolstoelen (minimaal 1,2 m), dat vlak, berijdbaar en herkenbaar is. Mogelijk is het verwijderen van de grofste stenen en het aanbrengen van een dunne laag halfverharding over het middendeel van het pad voldoende. Het moet zonder hobbels berijdbaar zijn met een handbewogen rolstoel. 	Red
22.	Het platform (15) is voorzien van grove steenslag en is daardoor niet bereikbaar en bruikbaar voor een bezoeker met een rollator of rolstoel. Ook ontbreekt een opstelplaats voor een rolstoel met een goed uitzicht. 	22.1	<ul style="list-style-type: none"> Vergroot het betonnen plateau en zorg dat er ruimte is voor een rolstoel en meerdere staande personen. Zorg dat het plateau bereikbaar is via een vlak berijdbaar pad. 	
23.	Er zijn plannen om een vogelscherm aan te brengen. Het is belangrijk dat zo'n scherm geschikt is voor kleine en lange mensen en voor rolstoel- en scootmobielgebruikers. 	23.1	<ul style="list-style-type: none"> Hier een voorbeeld van een vogelscherm bij de Reeuwijkseplassen. 	White
24.	De Luikerweg vanaf de kruising Van Schaikweg bestaat uit vlak asfalt en is goed berijdbaar.	24.1	<ul style="list-style-type: none"> Voldoet. 	Green

() = geeft locatie op de plattegrond aan.		Essentieel voor toegankelijkheid	Red	
		Urgent maar van iets lagere orde	Yellow	
		Minder urgent	Blue	
		Voldoet al	Green	
		Geen opmerking/geen prioriteit	White	
No	Onderwerp	no	Advies	Prioriteit
25.	<p>De eerste afslag (14) naar het platform bestaat uit een halfverharding met weinig structuur. Bij droogte kan dit materiaal te mul zijn voor rolstoelen. Ook is de helling naar het platform erg steil.</p> 	25.1	<ul style="list-style-type: none"> Breng een duidelijke bewegwijzering aan voor mensen met een rollator of rolstoel naar deze tweede afslag. 	Red
	<p>De tweede afslag (12) naar het platform bestaat uit dezelfde halfverharding maar is veel korter en minder steil. Deze route is het veiligst en zal de minste problemen geven.</p> 			
26.	<p>Er staan bij het platform weliswaar banken, maar boven bij de tweede afslag zou ook een mooi punt zijn voor het plaatsen van een bank (11).</p> 	26.1	<ul style="list-style-type: none"> Plaats een bank aan de Luikerweg bij de tweede afslag. 	Blue

() = geeft locatie op de plattegrond aan.		Essentieel voor toegankelijkheid			
		Urgent maar van iets lagere orde			
		Minder urgent			
		Voldoet al			
		Geen opmerking/geen prioriteit			
No	Onderwerp	no	Advies	Prioriteit	
27.	<p>Het glas bij het platform (13) is door vandalen beschadigd waardoor rolstoelgebruikers en kleine mensen niet door het glas kunnen kijken. In de omgeving hebben wij tijdens de schouw meer vernielingen gezien.</p>		<p>27.1</p> <ul style="list-style-type: none"> Breng nieuw transparant glas aan. 		
		27.2	<ul style="list-style-type: none"> Nog beter vervang het glas door hetzelfde metalen gaas dat aan de zijkant is toegepast. 		
Meubilair					
28.	<p>Tussendoor ontbreekt een geschikte zitgelegenheid. De kruising Van Schaikweg/Luikerweg (10) is mogelijk een goede locatie voor het plaatsen van een rustbank.</p>		<p>28.1</p> <ul style="list-style-type: none"> Zorg dat de banken via een vlak pad bereikbaar zijn met een rolstoel, dat de grond voor de bank vlak is en dat een rolstoel naast de bank plaats kan nemen. 		

() = geeft locatie op de plattegrond aan.		Essentieel voor toegankelijkheid			
		Urgent maar van iets lagere orde			
		Minder urgent			
		Voldoet al			
		Geen opmerking/geen prioriteit			
No	Onderwerp	no	Advies	Prioriteit	
Informatie					
29.	Teksten (13) zijn over het algemeen leesbaar. De letters zijn schreefloos, niet al te klein en hebben goed contrast. Toch zou de leesbaarheid nog iets beter zijn wanneer de tekst een fractie groter zou zijn.		29.1	<ul style="list-style-type: none"> Let bij nieuwe tekstborden goed op lettergrootte en contrast. 	
30.	Dit informatiepunt (13) is alleen vanaf de bovenzijde leesbaar door staande volwassenen. Het gaat over verhalen en een animatiefilm die via een app van Natuurmonumenten beschikbaar zijn. Voor kleine mensen, rolstoel- en scootmobiel gebruikers is deze informatie niet leesbaar.	 	30.1	<ul style="list-style-type: none"> Houdt bij het ontwerpen van alle informatievoorzieningen altijd rekening dat deze voor kleine, zittende en staande personen leesbaar moeten zijn !. 	

() = geeft locatie op de plattegrond aan.		Essentieel voor toegankelijkheid			
		Urgent maar van iets lagere orde			
		Minder urgent			
		Voldoet al			
		Geen opmerking/geen prioriteit			
No	Onderwerp	no	Advies	Prioriteit	
Grot Noord (9)					
31.	<p>Het eerste deel van het toegangspad (7) naar Grot Noord vanaf de parkeerplaats is goed berijdbaar en vlak.</p> <p>Na de afslag is het pad over ca 30 m zeer steil (8) en ongeschikt voor handbewogen rolstoelen.</p> <p>Ook elektrische rolstoelen kunnen moeite hebben met deze helling.</p>		31.1	<ul style="list-style-type: none"> Vermeld deze hellingen in de informatie. 	
32.	<p>Het toegangspad naar de ingang van Grot Noord is ook zeer steil (9).</p>		32.1	<ul style="list-style-type: none"> Vermeld deze hellingen in de informatie. 	

() = geeft locatie op de plattegrond aan.		Essentieel voor toegankelijkheid			
		Urgent maar van iets lagere orde			
		Minder urgent			
		Voldoet al			
		Geen opmerking/geen prioriteit			
No	Onderwerp	no	Advies	Prioriteit	
33.	Volgens de informatie (website) is Grot Noord toegankelijk voor rolstoelgebruikers. Grot Noord zelf is niet bezocht.	33.1	<ul style="list-style-type: none"> Geen opmerking. 		
Bewegwijzering					
34.	Het is belangrijk dat informatiedragers zoals bewegwijzeringen en informatieborden aansluitend op bereikbare vlakke paden worden geplaatst. Op de afbeelding hiernaast is de informatie langs een bijzonder steil pad geplaatst en ongeschikt voor een bezoeker met een rollator, rolstoel of scootmobiel.		34.1	<ul style="list-style-type: none"> Verplaats deze informatieborden enkele meters naar de parkeerplaats met vlakke horizontale voetpaden. 	
Horeca					
35.	Er zijn 2 horecagelegenheden. Chalet Bergrust is bereikbaar via een steil wandelpad. Er mogelijkheid voor mensen met beperkingen om met de auto voor te rijden. Brasserie Monte Nova ligt gunstiger kwa hoogte maar is onbereikbaar voor iemand met een rollator, rolstoel of scootmobiel door het losse grind op het terras.	35.1	<ul style="list-style-type: none"> Het is wenselijk dat er een goed toegankelijke horeca zou zijn. 		